МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

ФАКУЛЬТЕТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА

Кафедра естрадного та народного співу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету ММ

_____Галина БРЕСЛАВЕЦЬ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНСАМБЛЬ

Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність: В5 «Музичне мистецтво»

Освітньо-професійна програма: «Музичне мистецтво»

Профілізація: «Народний спів»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Харків, 2026 рік

Розробники:
кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри естрадного та народного співу **Бреславець Галина Миколаївна**;
кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри естрадного та народного співу **Карчова Юлія Іванівна.**

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри естрадного та народного співу
(назва кафедри)
Протокол № _1_ від «_26_»___серпня__2026 р.

Завідувач кафедри _____ _____Світлана МАНЬКО____
)

Робочу програму затверджено на засіданні ради факультету Музичного мистецтва

Протокол № _1_ від «_31_» ___серпня___ 2026 р.

Голова ради факультету _____ ___Галина БРЕСЛАВЕЦЬ__

Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>Денна форма навчання</td><td>Заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Кількість кредитів ЄКТС – 9,0</td><td>Галузь знань
В Культура, мистецтво та гуманітарні науки</td><td colspan="2" rowspan="2">Обов’язкова</td></tr>
<tr><td>Спеціальність
В5 Музичне мистецтво</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Індивідуальне науково-дослідне завдання –</td><td rowspan="6">Освітньо-професійна програма
«Музичне мистецтво»</td><td colspan="2">Рік підготовки</td></tr>
<tr><td>1, 2</td><td>1, 2</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>1, 2, 3</td><td>1, 2, 3</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td rowspan="7">Загальна кількість годин – 270 год.

Для денної форми навчання:
аудиторних: – 84 год.
самостійної роботи здобувача: 186 год.

Для заочної форми навчання:
аудиторних: – 24 год.
самостійної роботи здобувача: 246 год.</td><td rowspan="7">Другий (магістерський) рівень вищої освіти</td><td colspan="2">Практичні</td></tr>
<tr><td>84 год.</td><td>24 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>186 год.</td><td>246 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання:
год.</td></tr>
<tr><td colspan="2" rowspan="2">Вид контролю:
1, 2 сем. – залік
3 сем. – екзамен</td></tr>
<tr></tr>
</table>

Співвідношення кількості годин аудиторних занять практичної до самостійної роботи становить: 84 / 186 (0,5)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Ансамбль» є обов'язковим освітнім компонентом професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Музичне мистецтво», фахова профілізація «Народний спів».

Зміст дисципліни спрямований на поглиблення професійної вокально-ансамблевої майстерності, удосконалення навичок гуртового співу, багатоголосного музикування, формування інтонаційної, метроритмічної та тембрової злагодженості, розвиток слухового контролю й художньо-інтерпретаційного мислення. Особлива увага приділяється опануванню традиційних форм народнопісенного виконавства, регіональних співочих манер, жанрово-стильових особливостей українського пісенного фольклору та сучасних форм його ансамблевої інтерпретації.

Вивчення дисципліни передбачає роботу над народнопісенним репертуаром, удосконалення ансамблевої взаємодії, узгодження індивідуальних вокальних можливостей зі спільним художнім задумом, розвиток навичок самостійної репетиційної роботи та підготовку до концертних виступів. Важливе місце посідають осмислення автентичних виконавських традицій, формування культури колективного музикування та здатності до творчої інтерпретації народної пісні.

Опанування дисципліни забезпечує розвиток професійних компетентностей, необхідних для самостійної концертно-виконавської, творчої та педагогічної діяльності, організації роботи вокальних ансамблів і популяризації українського народнопісенного мистецтва.

Обсяг навчальної дисципліни становить 270 годин (9 кредитів ЄКТС).

Денна форма навчання: практичні заняття — 84 години, самостійна робота — 186 годин.

1-й семестр — практичні заняття — 30 годин, самостійна робота — 60 годин. Усього — 90 годин (3 кредити ЄКТС).

2-й семестр — практичні заняття — 30 годин, самостійна робота — 60 годин. Усього — 90 годин (3 кредити ЄКТС).

3-й семестр — практичні заняття — 24 години, самостійна робота — 66 годин. Усього — 90 годин (3 кредити ЄКТС).

Заочна форма навчання: практичні заняття — 24 години, самостійна робота — 246 годин.

1-й семестр — практичні заняття — 8 годин, самостійна робота — 82 години. Усього — 90 годин (3 кредити ЄКТС).

2-й семестр — практичні заняття — 8 годин, самостійна робота — 82 години. Усього — 90 годин (3 кредити ЄКТС).

3-й семестр — практичні заняття — 8 годин, самостійна робота — 82 години. Усього — 90 годин (3 кредити ЄКТС).

Форми семестрового контролю: 1-й і 2-й семестри — залік; 3-й семестр — екзамен.

Статус дисципліни: обов'язкова.

Метою навчальної дисципліни «Ансамбль» є формування висококваліфікованого фахівця в галузі народнопісенного мистецтва, здатного до самостійної професійної концертно-виконавської та творчої діяльності у складі вокального ансамблю; поглиблення знань і вдосконалення практичних умінь гуртового співу, розвиток творчої активності, художньо-інтерпретаційного мислення, самостійності та здатності до професійної взаємодії в ансамблевому виконавському процесі.

Завдання вивчення дисципліни:

- підготувати майбутнього фахівця до професійної діяльності в якості учасника або керівника вокального колективу;
- надати студентам розширені теоретичні та практичні знання з виховної та виконавської роботи ансамблю;
- сформувати у здобувачів інтерес до вивчення та опанування регіональними манерами співу, засвоєння специфіки українських мовних діалектів;
- виховувати вміння самостійно працювати з аудіо-записами, з розшифровками та збірками народних пісень;
- вивчення кращих зразків народнопісенної спадщини України;
- удосконалювати сценічну майстерність учасників вокального колективу;
- розкрити структуру підготовки та принципи роботи керівника у професійному або аматорському вокальному колективі.

Загальні та фахові компетентності, які формує дисципліна відповідно до ОПП «Музичне мистецтво»

Загальні компетентності	ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 5. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК 1. Здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції. СК 3. Здатність розробляти і реалізовувати творчі проекти по створенню / інтерпретації / аранжуванню та перекладу музики. СК 4. Здатність інтерпретувати художні образи у музикознавчій / виконавській / диригентській / композиторській / педагогічній діяльності. СК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації. СК 7. Здатність аналізувати виконання музичних творів або оперних спектаклів, здійснювати порівняльний аналіз

	різних виконавських інтерпретацій, у тому числі з використанням можливостей радіо, телебачення, Інтернету. СК 8. Здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу. СК 10. Здатність до професійного саморозвитку та вдосконалення виконавської, педагогічної та дослідницької майстерності

Програмні результати навчання
відповідно до ОПП «Музичне мистецтво»

Програмні результати навчання	РН 1. Володіти професійними навичками виконавської (диригентської), творчої та педагогічної діяльності. РН 2. Володіти навичками ансамблевого музикування в групах різних складів у концертно-виконавському та репетиційному процесах. РН 3. Визначати стильові і жанрові ознаки музичного твору та самостійно знаходити переконливі шляхи втілення музичного образу у виконавстві. РН 5. Вибудовувати концепцію та драматургію музичного твору у виконавській діяльності, створювати його індивідуальну художню інтерпретацію. РН 6. Володіти музично-аналітичними навичками жанрово- стильової та образно-емоційної атрибуції музичного твору при створенні виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій. РН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Структура навчальної дисципліни складається з 3-х розділів, які охоплюють 11 тем, пов’язаних між собою змістовими складовими:

Розділ 1. Народнопісенний репертуар та основи ансамблевого виконавства.

Тема 1. Розширення ансамблевого репертуару різних жанрів української народнопісенної традиції.

Тема 2. Удосконалення навичок народнопісенної імпровізації та варіантного розвитку мелодії у гуртовому співі.

Тема 3. Художньо-виконавська інтерпретація народнопісенних творів з урахуванням регіональних співочих традицій та жанрово-стильових особливостей.

Тема 4. Аранжування та обробка народнопісенного матеріалу для різних складів вокальних ансамблів.

Тема 5. Репетиційна робота у вокальних ансамблях різного складу (дуети, тріо, квартети, гурти). Опанування традиційних форм народного багатоголосся.

Розділ 2. Організація творчої діяльності та художня взаємодія у вокальному ансамблі народнопісенного напряму.

Тема 6. Специфіка функціонування вокального ансамблю народнопісенного напряму: організація творчої й репетиційної діяльності.

Тема 7. Узгодження індивідуальних виконавських манер учасників ансамблю. Формування інтонаційної, метроритмічної, темброві та художньої злагодженості гуртового співу.

Тема 8. Робота над народнопісенним репертуаром. Створення цілісного художнього образу та ансамблевої інтерпретації твору.

Розділ 3. Методика роботи з вокальним ансамблем та сценічна майстерність

Тема 9. Методика роботи з вокальним ансамблем народнопісенного напряму в процесі опанування репертуару.

Тема 10. Індивідуальна робота з учасниками колективу: форми та методи організації репетиційного процесу.

Тема 11. Вдосконалення сценічної майстерності учасника вокального колективу народнопісенного напряму.

2. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
1 курс						
1 семестр						
Розділ 1. Народнопісенний репертуар та основи ансамблевого виконавства						
Тема 1. Розширення ансамблевого репертуару різних жанрів української народнопісенної традиції.	16		4	-	-	12
Тема 2. Удосконалення навичок народнопісенної імпровізації та варіантного розвитку мелодії у гуртовому співі.	20	-	8	-	-	12
Тема 3. Художньо-виконавська інтерпретація народнопісенних творів з	18	-	6	-	-	12

урахуванням регіональних співочих традицій та жанрово-стильових особливостей.						
Тема 4. Аранжування та обробка народнопісенного матеріалу для різних складів вокальних ансамблів.	16	-	4	-	-	12
Тема 5. Репетиційна робота у вокальних ансамблях різного складу (дуети, тріо, квартети, гурти). Опанування традиційних форм народного багатоголосся.	20	-	8	-	-	12
Разом за розділом 1	90	-	30	-	-	60
1 курс						
2 семестр						
Розділ 2. Організація творчої діяльності та художня взаємодія у вокальному ансамблі народнопісенного напряму.						
Тема 6. Специфіка функціонування вокального ансамблю народнопісенного напряму: організація творчої й репетиційної діяльності.	30	-	10	-	-	20
Тема 7. Узгодження індивідуальних виконавських манер учасників ансамблю. Формування інтонаційної, метроритмічної, тембрової та художньої злагодженості гуртового співу.	30	-	10	-	-	20
Тема 8. Робота над народнопісенним репертуаром. Створення цілісного художнього образу та ансамблевої інтерпретації твору.	30	-	10	-	-	20
Разом за розділом 2	90	-	30	-	-	60
2 курс						
3 семестр						
Розділ 3. Методика роботи з вокальним ансамблем та сценічна майстерність						
Тема 9. Методика роботи з вокальним ансамблем	26	-	6	-	-	20

народнопісенного напряму в процесі опанування репертуару.						
Тема 10. Індивідуальна робота з учасниками колективу: форми та методи організації репетиційного процесу.	28	-	8	-	-	20
Тема 11. Вдосконалення сценічної майстерності учасника вокального колективу народнопісенного напряму.	36	-	10	-	-	26
Разом за розділом 3	90	-	24	-	-	66
Усього годин	270	-	84	-	-	186

3. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розширення ансамблевого репертуару різних жанрів української народнопісенної традиції.	4
2	Удосконалення навичок народнопісенної імпровізації та варіантного розвитку мелодії у гуртовому співі.	8
3	Художньо-виконавська інтерпретація народнопісенних творів з урахуванням регіональних співочих традицій та жанрово-стильових особливостей.	6
4	Аранжування та обробка народнопісенного матеріалу для різних складів вокальних ансамблів.	4
5	Репетиційна робота у вокальних ансамблях різного складу (дуети, тріо, квартети, гурти). Опанування традиційних форм народного багатоголосся.	8
6	Специфіка функціонування вокального ансамблю народнопісенного напряму: організація творчої й репетиційної діяльності.	10
7	Узгодження індивідуальних виконавських манер учасників ансамблю. Формування інтонаційної, метроритмічної, тембрової та художньої злагодженості гуртового співу	10
8	Робота над народнопісенним репертуаром. Створення цілісного художнього образу та ансамблевої інтерпретації твору.	10
9	Методика роботи з вокальним ансамблем народнопісенного напряму в процесі опанування репертуару	6
10	Індивідуальна робота з учасниками колективу: форми та методи організації репетиційного процесу.	8
11	Вдосконалення сценічної майстерності учасника вокального колективу народнопісенного напряму	10
	Усього годин	**84**

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	**Тема**: Розширення ансамблевого репертуару різних жанрів української народнопісенної традиції. **Мета:** Поглибити знання про жанрове розмаїття української народнопісенної творчості, ознайомитися з особливостями виконання народних пісень у вокальних ансамблях, розширити виконавський репертуар творами різних жанрів українського фольклору. Сформувати навички художнього та стилістично правильного виконання народних пісень, розвивати вокальну майстерність, ансамблевий спів, музичний слух і відчуття національного стилю. **Завдання:** 1. Ознайомитися з основними жанрами української народної пісенності: календарно-обрядовими, родинно-побутовими, ліричними, історичними, козацькими, жартівливими, танцювальними та колисковими піснями. 2. Дослідити регіональні особливості українських народних пісень, їхню мелодику, ритміку, манеру виконання та зміст. 3. Підібрати музичні твори різних жанрів для розширення репертуару вокального ансамблю. 4. Ознайомитися з обробками українських народних пісень для різних типів вокальних ансамблів. 5. Опрацювати особливості багатоголосного виконання, гармонічного звучання та злагодженості ансамблю. 6. Розвивати навички правильного інтонування, дикції, дихання, фразування та динамічної виразності. 7. Підібрати для вокального ансамблю 3–5 українських народних пісень різних жанрів, визначити їхню жанрову належність, регіональне походження та виконавські особливості. Підготувати коротку характеристику кожного твору та опрацювати один із них для ансамблевого виконання.	12
2	**Тема:** Удосконалення навичок народнопісенної імпровізації та варіантного розвитку мелодії у гуртовому співі. **Мета:** Поглибити знання про традиції народнопісенної імпровізації та особливості варіантного розвитку мелодії в українському гуртовому співі. Розвивати музичний слух, творче мислення, вокальну свободу, навички імпровізаційного виконання та вміння створювати мелодичні варіанти на основі народнопісенного матеріалу. Формувати здатність зберігати традиційний характер, стиль і художню виразність українського народного співу. **Завдання:** 1. Ознайомитися з поняттям народнопісенної імпровізації та її роллю в українській фольклорній традиції. 2. Дослідити особливості варіантного розвитку мелодії в народному гуртовому співі. 3. Вивчити характерні прийоми мелодичної орнаментики: мелізми, розспіви, форшлаги, варіювання окремих звуків і фраз. 4. Проаналізувати регіональні особливості імпровізаційного виконання українських народних пісень. 5. Удосконалювати навички створення мелодичних варіантів на основі основної теми народної пісні.	12

	6. Розвивати вміння використовувати імпровізаційні прийоми під час виконання сольних партій у гуртовому співі. 7. Формувати навички слухової взаємодії між учасниками ансамблю, злагодженості та узгодженості імпровізаційних елементів. 8. Спробувати створити 2–3 мелодичні варіанти окремих фраз, використовуючи розспіви, мелізми та ритмічні зміни. Виконати пісню в гурті, застосовуючи елементи народнопісенної імпровізації.	
3	**Тема:** «Художньо-виконавська інтерпретація народнопісенних творів з урахуванням регіональних співочих традицій та жанрово-стильових особливостей». **Мета:** Поглибити знання про особливості художньо-виконавської інтерпретації українських народних пісень, ознайомитися з регіональними співочими традиціями та жанрово-стильовими особливостями народнопісенного мистецтва. Формувати вміння творчо й переконливо передавати художній зміст, емоційний характер і національну своєрідність народних пісень. Удосконалювати вокально-виконавську майстерність, навички ансамблевого співу та відчуття традиційної народної манери виконання. **Завдання:** 1. Ознайомитися з регіональними особливостями українського народного співу (Полісся, Поділля, Наддніпрянщина, Слобожанщина, Карпати, Закарпаття). 2. Дослідити жанрове розмаїття українських народних пісень та їхні характерні музично-стилістичні ознаки. 3. Визначити особливості мелодики, ритміки, темпу, фактури та манери виконання народнопісенних творів. 4. Розвивати навички художньо-емоційного осмислення музичного твору та його змістової інтерпретації. 5. Удосконалювати вокальну техніку, дикцію, дихання, інтонаційну точність і звуковедення відповідно до регіональної співочої традиції. 6. Формувати вміння передавати характерні особливості народного багатоголосся, тембрового забарвлення та ансамблевого звучання. 7. Навчитися добирати відповідні виконавські засоби залежно від жанру, стилю та художнього образу пісні. 8. Розвивати творчу самостійність, музичну виразність і сценічну культуру під час виконання народнопісенних творів. 9. Обрати дві українські народні пісні різних регіонів або жанрів. Виконати пісню з урахуванням її регіональної манери, жанрової специфіки та емоційно-художнього змісту.	12
4	**Тема:** Аранжування та обробка народнопісенного матеріалу для різних складів вокальних ансамблів. **Мета:** Поглибити знання про принципи аранжування та обробки українського народнопісенного матеріалу для різних складів вокальних ансамблів. Ознайомитися з особливостями перекладення народних мелодій для однорідних і мішаних вокальних колективів. Розвивати творчі здібності, музичне мислення, навички гармонізації, багатоголосного викладу та адаптації народних пісень до виконавських можливостей ансамблю. **Завдання роботи**	12

	1. Вивчити особливості аранжування народнопісенного матеріалу для жіночих, чоловічих і мішаних вокальних ансамблів. 2. Ознайомитися з основними принципами багатоголосного викладу народних мелодій. 3. Удосконалювати навички підбору гармонічного супроводу, створення підголосків та фактурного урізноманітнення мелодії. 4. Навчитися адаптувати тональність, діапазон і теситуру народної пісні відповідно до вокальних можливостей виконавців. 5. Формувати навички збереження автентичних особливостей мелодики, ритміки, ладової організації та регіональної манери виконання під час обробки пісенного матеріалу. 6. Розвивати творчу самостійність, композиторське мислення та здатність створювати оригінальні ансамблеві версії народних пісень. 7. Підготувати ансамблеву обробку та продемонструвати її виконання.	
5	**Тема:** Репетиційна робота у вокальних ансамблях різного складу (дуети, тріо, квартети, гурти). Опанування традиційних форм народного багатоголосся. **Мета:** Поглибити знання про організацію та методику репетиційної роботи у вокальних ансамблях різного складу. Ознайомитися з особливостями ансамблевого виконання в дуетах, тріо, квартетах і гуртах, опанувати традиційні форми українського народного багатоголосся. Розвивати навички вокальної взаємодії, гармонічного слуху, інтонаційної точності, ритмічної злагодженості та ансамблевої єдності. Формувати вміння працювати над художньою цілісністю виконання, зберігаючи характерні особливості української народнопісенної традиції. **Завдання:** 1. Дослідити особливості ансамблевого співу в дуетах, тріо, квартетах і гуртах. 2. Вивчити традиційні форми українського народного багатоголосся: гетерофонію, підголоскову поліфонію, паралельний рух голосів та гармонічне багатоголосся. 3. Удосконалювати навички інтонаційної точності, чистоти строю, ансамблевого дихання та дикції. 4. Розвивати гармонічний і мелодичний слух, уміння самостійно утримувати свою вокальну партію. 5. Формувати навички злагодженого виконання різних голосових партій, узгодження темпу, ритму, динаміки та фразування. 6. Опанувати методи роботи над окремими вокальними партіями та їх об'єднанням у цілісне ансамблеве звучання. 7. Підготувати цілісне ансамблеве виконання народної пісні з дотриманням традиційної манери українського гуртового співу.	12
6	**Тема**: Специфіка функціонування вокального ансамблю народнопісенного напряму: організація творчої й репетиційної діяльності. **Мета:** Поглибити знання про особливості функціонування вокальних ансамблів народнопісенного напряму, ознайомитися з основними принципами організації їхньої творчої, навчальної та репетиційної діяльності. Сформувати розуміння специфіки роботи з народнопісенним репертуаром, особливостей вокально-ансамблевого виконання та збереження традиційної манери українського народного співу. Розвивати навички колективної творчої взаємодії, виконавської дисципліни,	20

	організації репетиційного процесу та підготовки ансамблю до концертної діяльності. **Завдання:** 1. Ознайомитися з особливостями функціонування вокальних ансамблів народнопісенного напряму та їхньою роллю у збереженні й популяризації української народнопісенної спадщини. 2. Вивчити організаційну структуру вокального ансамблю, функції керівника та обов'язки учасників колективу. 3. Дослідити основні принципи формування вокального ансамблю з урахуванням кількісного та якісного складу голосів. 4. Засвоїти основні етапи планування та проведення репетиційної роботи. 5. Удосконалювати навички роботи над вокальною технікою, ансамблевим строєм, диханням, дикцією та багатоголосним звучанням. 6. Вивчити особливості підготовки вокального ансамблю до концертних виступів, фестивалів, конкурсів та культурно-мистецьких заходів.	
7	**Тема:** Узгодження індивідуальних виконавських манер учасників ансамблю. Формування інтонаційної, метроритмічної, тембрової та художньої злагодженості гуртового співу **Мета:** Поглибити теоретичні знання та вдосконалити практичні навички узгодження індивідуальних виконавських манер учасників ансамблю. Сформувати здатність самостійно працювати над досягненням інтонаційної точності, метроритмічної стабільності, тембрової однорідності та художньої єдності гуртового співу. Розвивати ансамблевий слух, навички музичного самоконтролю, взаємодії та усвідомленого виконання музичного твору. **Завдання:** 1. Опрацювати теоретичний матеріал про особливості ансамблевого співу та принципи узгодження індивідуальних виконавських манер. 2. Проаналізувати особливості вокального звучання учасників ансамблю, визначити способи досягнення тембрової однорідності та балансу голосів. 3. Виконувати вокально-інтонаційні вправи для вдосконалення чистоти інтонування та гармонійного поєднання голосів. 4. Працювати над метроритмічною точністю, єдністю темпу, синхронністю вступів і завершень музичних фраз. 5. Удосконалювати навички правильного дихання, чіткої дикції, артикуляції та узгодженого звукоутворення. 6. Опрацьовувати динамічні відтінки, штрихи, фразування та засоби музичної виразності для формування єдиної виконавської манери. 7. Прослуховувати аудіозаписи ансамблевих творів, аналізувати інтонаційну, ритмічну, темброву та художню злагодженість виконання. 8. Здійснювати самоконтроль і самоаналіз власного вокального виконання, виявляти та виправляти недоліки. 9. Самостійно опрацьовувати музичний репертуар, дотримуючись стильових, жанрових і художніх особливостей твору.	20

	10. Підготувати ансамблевий твір до виконання, забезпечуючи цілісність звучання, взаєморозуміння між учасниками та єдність художнього задуму.	
8	**Тема:** Робота над народнопісенним репертуаром. Створення цілісного художнього образу та ансамблевої інтерпретації твору. **Мета:** Формувати та вдосконалювати навички виконання народнопісенного репертуару, поглиблювати розуміння жанрових, стильових і регіональних особливостей української народної пісні. Розвивати вміння створювати цілісний художній образ музичного твору засобами вокальної виразності, ансамблевої взаємодії та емоційного осмислення народнопісенного матеріалу. **Завдання :** 1. Поглибити знання про особливості народного вокального виконавства, його стилістику та традиції. 2. Формувати навички аналізу музичного й Розвивати музично-образне мислення, емоційну чутливість і творчу уяву. 3. Удосконалювати вокальний слух, інтонаційну точність, метроритмічну чіткість і темброву виразність. 4. Розвивати навички ансамблевого слухання, взаємодії та узгодження виконавських манер. 5. Формувати здатність до самостійного творчого пошуку в процесі інтерпретації народнопісенного твору. 6. Опрацювати вокально-технічні особливості народнопісенного репертуару. 7. Працювати над чіткою дикцією, артикуляцією, природністю звукоутворення та виразністю слова. 8. Досягати єдності темпу, ритму, динаміки, фразування та характеру виконання.	20
9	**Тема:** Методика роботи з вокальним ансамблем народнопісенного напряму в процесі опанування репертуару. **Мета:** Поглибити та сформувати практичні навички застосування методики роботи з вокальним ансамблем народнопісенного напряму в процесі опанування репертуару. Розвивати вміння самостійно аналізувати народнопісенні твори, визначати їхні жанрові, стильові та виконавські особливості, планувати роботу над вокальними партіями, удосконалювати ансамблеву злагодженість і формувати цілісну художню інтерпретацію твору з урахуванням традицій народного співу. **Завдання:** 1. Ознайомитися з основними етапами опанування народнопісенного репертуару та особливостями організації репетиційного процесу. 2. Проаналізувати жанрові, стильові, регіональні та художні особливості обраних народних пісень. 3. Самостійно опрацювати вокальні партії, звертаючи увагу на інтонаційну точність, метроритмічну чіткість і мелодичну виразність. 4. Виконувати вправи на розвиток ансамблевого слуху, координацію дихання, дикції, артикуляції та тембрової єдності. 5. Дослідити особливості народної манери співу, характер звукоутворення, орнаментики, мелізматики та фразування.	20

	6. Вдосконалювати навички узгодження вокальних партій, динамічного балансу та ритмічної взаємодії учасників ансамблю. 7. Прослуховувати й аналізувати автентичні записи народних пісень, визначати характерні виконавські прийоми та особливості народної вокальної традиції. 8. Розробити власний план роботи над обраним народнопісенним твором із визначенням основних вокально-технічних і художніх завдань. 9. Здійснювати самоаналіз виконання, визначати недоліки та шляхи їх усунення для досягнення ансамблевої злагодженості й художньої цілісності твору.	
10	Тема: Індивідуальна робота з учасниками колективу: форми та методи організації репетиційного процесу. **Мета:** Поглибити знання щодо форм і методів організації індивідуальної роботи з учасниками вокального колективу в процесі підготовки та проведення репетицій. Сформувати вміння самостійно визначати індивідуальні вокальні й музичні особливості виконавців, добирати ефективні методи роботи відповідно до їхніх здібностей і рівня підготовки. **Завдання:** 1. Ознайомитися з різними формами організації репетиційного процесу: індивідуальними, груповими, партійними та загальними репетиціями. 2. Проаналізувати індивідуальні вокальні можливості учасників колективу, їхній музичний слух, діапазон, темброві особливості та рівень виконавської підготовки. 3. Визначити основні напрями індивідуальної роботи над розвитком вокально-технічних навичок, диханням, звукоутворенням, дикцією та артикуляцією. 4. Дібрати вокальні вправи відповідно до індивідуальних потреб і виконавських можливостей учасників ансамблю. 5. Опрацювати методи виправлення інтонаційних, ритмічних, вокально-технічних і художньо-виконавських недоліків. 6. Розробити орієнтовний план репетиційного процесу з розподілом часу на індивідуальну, партійну та загальну роботу**.**	20
11	Тема: Вдосконалення сценічної майстерності учасника вокального колективу народнопісенного напряму. **Мета:** Поглибити теоретичні знання та вдосконалити практичні навички сценічної майстерності учасників вокального колективу народнопісенного напряму. Розвивати артистизм, сценічну культуру, емоційну виразність, творчу уяву та вміння органічно поєднувати вокальне виконання з акторською майстерністю. Формувати навички сценічної поведінки, уміння передавати художній образ народнопісенного твору, зберігати автентичні особливості народного виконавства та забезпечувати цілісність сценічного виступу. **Завдання:** 1. Опрацювати теоретичний матеріал щодо основних складових сценічної майстерності виконавця народнопісенного напряму. 2. Ознайомитися з особливостями сценічної культури, етики та поведінки учасника вокального колективу.	26

	3. Працювати над розвитком артистизму, емоційної виразності, міміки, жестів і пластики під час виконання пісенного репертуару. 4. Удосконалювати навички сценічної свободи, впевненості, природності поведінки та подолання психологічного хвилювання перед виступом. 5. Опрацьовувати засоби сценічного втілення народнопісенного твору з урахуванням його жанрових, стильових і регіональних особливостей. 6. Розвивати вміння поєднувати вокальну виразність із пластичною та емоційною подачею музичного матеріалу. 7. Працювати над культурою сценічного руху, поставою, координацією рухів і взаємодією з іншими учасниками колективу. 8. Переглядати й аналізувати відеозаписи виступів професійних народнопісенних колективів, визначати особливості їхньої сценічної майстерності та виконавської манери. 9. Самостійно готуватися до концертних виступів, формуючи цілісний сценічний образ відповідно до характеру й художнього задуму твору.	
	Усього годин	**186**

6. Методи навчання:

Практичні заняття з «Ансамбль» проводяться з використанням різноманітних методів :

- словесні (усне пояснення матеріалу, практичних завдань, вимог до їх виконання);

- наочні - ілюстрація музичного матеріалу, виконання завдань;

- практичні – слухове та візуальне сприйняття, усний, письмовий аналіз.

Музично-педагогічний метод (правильно підібраний пісенно-методичний матеріал), пояснення, роз'яснення теоретичних питань, використання ТЗН (фоно-, відеофайли на електронних носіях професійного та автентичного виконання народнопісенних зразків-прикладів), робота у фонотеках, бібліотеках та в Інтернеті.

Форми поточного та підсумкового контролю:

Поточний: виконання практичних завдань у формі перевірки практичних вокально-виконавських завдань, перевірки знання здобувачами музично-літературного тексту творів вокально-педагогічного репертуару та вміння його вірно відтворювати під час співу, перевірки якості виконання завдань самостійної роботи здобувачів.

Підсумковий: 1, 2 семестри залік та екзамен у 3 семестрі - у формі прослуховування колективного виконання вивчених творів. Перевірка практичних вмінь проводитися **в усній формі** – як у загальному складі, так і індивідуально.

7. Розподіл балів, які отримує здобувач вищої освіти

Загальні положення щодо оцінювання

Максимальна кількість балів за кожний семестр становить **100 балів**, із них:

- робота на практичних заняттях — **40 балів**;
- самостійна робота — **20 балів**;
- підсумковий контроль (залік або екзамен) — **40 балів**.

Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки — 60.

Оцінювання здійснюється відповідно до національної шкали та шкали ЄКТС, установлених нормативними документами Харківської державної академії культури.

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності:

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий контроль **екзамен**	Сума
Розділ1					Розділ2			Розділ 3			40	100
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11		
4	5	5	5	5	6	6	6	6	6	6		

1 семестр

Робота на практичних заняттях - максимально 40 балів (5 теми по 8балів) ;
Самостійна робота максимально 20 балів (2 тем по 4 балів);
Підсумковий контроль (залік) максимально 40 балів
Всього 100 балів

2 семестр

Робота на практичних заняттях - максимально 40 балів (3 теми по 13,3 бали) ;
Самостійна робота максимально 20 балів (3 тем по 6,6 балів);
Підсумковий контроль (залік) максимально 40 балів
Всього 100 балів

3 семестр

Робота на практичних заняттях - максимально 40 балів (3 теми по 13,3 бали) ;
Самостійна робота максимально 20 балів (3 тем по 6,6 балів);
Підсумковий контроль (екзамен) максимально 40 балів
Всього 100 балів

Критерії оцінювання результатів навчання. Оцінювання знань здійснюється за 100 бальною рейтинговою шкалою. Основним критерієм успішності вивчення здобувачем освіти навчальної дисципліни є отримання ним не менш як 60 балів зі 100 за сукупністю усіх видів робіт: перевірка практичних виконавських завдань; перевірка завдань самостійної роботи;

студентські сценічні виступи на творчих заходах; інші види індивідуальних завдань.

Підсумковий контроль засвоєння знань та вмінь з навчальної дисципліни «Ансамбль» здійснюється у формі заліків у 1, 2 семестрах та екзамену у 3 семестрі.

Критерії оцінювання результатів навчання:

Високий рівень знання матеріалу курсу **(90–100 балів, A, відмінно):**	- вільне володіння понятійним апаратом, - вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на різні питання; - високий рівень виконання програмних завдань.
Достатньо високий рівень знання матеріалу курсу **(74–89 балів, C, B, добре):**	- добре володіння основними термінами і поняттями; - досить вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на основні питання; - добрий рівень виконання програмних завдань
Посередній рівень знання матеріалу курсу **(60–73 балів, D, E, задовільно):**	- посередній рівень володіння основними термінами і поняттями, - недостатньо вільна орієнтація в матеріалі курсу і здатність відповісти на окремі питання; - посередній рівень виконання програмних завдань.
Незадовільний рівень з можливістю повторного складання **(35–59 балів, FX, незадовільно)**	- незнання окремих термінів та понять, - незнання основного матеріалу курсу і неспроможність відповісти на більшість питань; - незадовільний рівень виконання окремих програмних завдань.
Незадовільний рівень з обов'язковим повторним вивченням дисципліни **(0–34 бали, F, незадовільно):**	- незнання основних термінів та понять, - незнання матеріалу курсу і неспроможність відповісти на питання; - нездатність до виконання більшості програмних завдань

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	**A**	відмінно	зараховано
82-89	**B**	добре	
74-81	**C**		
64-73	**D**	задовільно	
60-63	**E**		
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка знань та виконавських навичок здобувачів з навчальної дисципліни «Сценічний практикум» здійснюється з урахуванням таких критеріїв за трьома рівнями:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
			для заліку
90 – 100	**A**	*Творчий рівень* — передбачає поєднання алгоритмічного рівня оволодіння вокально-педагогічним матеріалом з проявами музично-творчої індивідуальності здобувача, що відповідає оцінці «відмінно». Здобувач демонструє чистоту та виразність вокальної та драматичної інтонації, лекгість пластичного та танцювального руху, відповідну сценічну поведінку та артистизм.	зараховано
82-89	**B**	*Алгоритмічний рівень* — передбачає поєднання репродуктивного рівня оволодіння матеріалом, вокально-технічну вправність та вміння розв'язувати	
74-81	**C**		

		виконавські завдання, що відповідає оцінці «добре». **B** – здобувач допустив деякі неточності вокально-технічного або інтонаційно-виразного та пластичного характеру, але демонструє володіння необхідними вокальними, пластичними та драматичними вміннями та навичками, відповідну сценічну поведінку та артистизм. **C** – здобувач допустив ря помилок при виконанні програми, виявив недостатність внутрішнього контролю за емоційно-психічним станом та сценічної витримки.	
64-73	**D**	*Репродуктивний рівень* — передбачає вміння репродукувати музично-літературний текст та характер вокально- драматичної програми та пластичних завдань, які виконуються; відповідає оцінці «задовільно». **D –** здобувач демонструє виконання поставлених завдань, допускаючи помилки з боку вокальної техніки, знання поетичного тексту, танцювальних рухів та розкриття художнього образу твору. **E** – здобувач демонструє суттєві помілки у виконанні поставлених завдань з боку вокальної техніки, знання поетичного тексту, танцювальних рухів, розкриття художнього образу твору.	
60-63	**E**		

35-59	**FX**	Незадовільна оцінка виставляється здобувачеві при виконанні програми практичного курсу на низькому вокальному, драматичному та пластичному технічному та художньому рівнях.	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	Незадовільна оцінка виставляється здобувачеві при невиконанні ним програми практичного курсу	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Підсумкова атестація випускників освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво» спеціальності В5 Музичне мистецтво здійснюється у формі: публічної демонстрації програми (у формі концертного виступу). Програма з «Ансамблю» розкриває рівень професійної підготовки майбутнього магістра музичного мистецтва. Програма екзамену складається з народнопісенних творів різних жанрів та різних регіональних традицій України. Ступінь складності творів, вибраних до програми, визначається програмними вимогами. Вокальне виконання повинне виявити ступінь зрілості майбутнього спеціаліста та володіння професійними компетентностями, зокрема :

- здатність інтерпретувати художні образи шляхом мистецької реконструкції народної пісенності у виконавській практиці;
- здатність взаємодіяти з аудиторією для донесення музичного матеріалу, вільно і впевнено репрезентувати свої ідеї (художню інтерпретацію) під час публічного виступу;
- здатність створювати, реалізовувати і висловлювати свої власні художні концепції з професійного творчого втілення народної пісенності згідно сучасних культурних парадигм.

Під час публічної демонстрація творчої програми (концертний виступ) необхідно показати рівень оволодіння вокально-технічними навиками:

- вільного користування професійним співочим диханням;
- точного виразного інтонування;
- високої співочої позиції і близької вимови;
- рівномірного звуковедення;
- єдиного резонування;
- різних видів атак;
- володіння різними регіональними вокально-тембровими стилями та мовними діалектами;
- чіткої артикуляції та дикції;

- володіння кантиленним та речитативним стилями;
- ансамблевої вокальної узгодженості гуртового традиційного співу.

До складу програми, що виконується здобувачами під час публічної демонстрації з дисципліни «Ансамбль» повинні входити 2 твори різних жанрів та різних регіональних вокально-тембрових традицій. Здобувач має яскраво проявити себе через одну з провідних функцій гуртового традиційного виспівування : заспіву, «виводу», «горяку» або «тончику».

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Пакет навчально-методичного забезпечення: робоча програма та навчально-методичні матеріали з практичного курсу «Ансамбль» для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спец. В5 «Музичичне мистецтво», ОПП «Музичне мистецтво», профілізації «Народний спів» ілюстративні матеріали, аудіо та відеозаписи.

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Обов'язкова

1. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів: Актуалізація звичаєвої традиції: Навч. посіб. – К. : Ред. журн. "Укр. світ", 2002. – 440 с. : с ілл., нот.
2. Боярська Н., Гапон Л. Особливості традиційного вокального виконавства на західному Поліссі (на матеріалах традицій Рівненського Полісся) // Етнокультурна спадщина Полісся. Вип. V. / Упор. В. П. Ковальчука. / Н. Боярська, Л. Гапон. – Рівне : "Перспектива", 2004. – С. 192 – 197.
3. Грица С. Традиція та імпровізація в пісенному виконавстві // Народна творчість та етнографія. – 1997, № 3. – С. 59 – 71.
4. Євтушенко Д. Питання вокальної педагогіки. Історія, теорія, практика / Д. Євтушенко, Михайло Гнатович Михайлов-Сидоров. – К. : Мистецтво, 1963. – 337 с.
5. Єфремов Є. Дослідження народнопісенного виконавства через моделювання інваріанта пісні // Українське музикознавство. – Вип. 20. / Є. Єфремов. – К.,1985. – С. 79 – 99.
6. Іваницький А. І. Хрестоматія з українського музичного фольклору (з поясненнями та коментарями). Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I – IV рівнів акредитації. – вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 520 с.
7. Ізбицька Н. Деякі проблеми звуковисотного інтонування хорової музики XX ст. (на прикладі творів Б. М. Лятошинського) // Українське музикознавство. – Вип. 20. / Н. Ізбицька. – К.,1985. – С 65 – 78.
8. Карчова Ю. І. Народнопісенне мистецтво у творчій діяльності гуртів «Go-A» та «Курбаси»: градації модифікації фольклору // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогобиц. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич, 2021. Вип. 42, т. 1. С. 109–115.

9. Карчова Ю. І. Народнопісенна виконавська парадигма у творчості сучасних чоловічих гуртів // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчених Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич, 2024. Вип. 71, т. 2. С. 53-58.
10. Карчова, Ю. (2025). Інтерпретація народнопісенної традиції у творчості Київського академічного ансамблю української пісні «Дніпро» та Олени Кулик. FineArt and Culture Studies, 3-1, 106–112, doi: https://doi.org/10.32782/facs-2025-3-1-16
11. Коломоєць О.М. Хорознавство. – К., 2001. – 167 с.
12. Кондратович О. Калиновий квіт Полісся. Пісенні скарби краю. Луцьк: Волинська обл. друкарня, 2007. – 248 с.
13. Мацієвський Ігор. Ігри та співголосся. Контонація. Музикологічні розвідки. – Тернопіль: «Астон», 2002. – 172 с.
14. Облещук М. Розцвітає у лузі калина. Пісні для вокального ансамблю та хору. – К. Навчальна книга – Богдан, 2017. – 48 с.
15. Оганезова-Григоренко О. В. Теорія і практика формування професійного менталітету вокалістів у процесі фахової підготовки: [монографія] / О. В. Оганезова-Григоренко. – Одеса: Астропринт, 2011. – 128 с.
16. Організація та зміст становлення професійної підготовки в умовах національної системи освіти: Зб. наукових праць.// Проблеми сучасного мистецтва і культури./За ред. Г.Є.Гребенюка. Харків: Книж.видавництво «Каравела», 1999. – 186с.
17. Осадча В. М. Обрядова творчість фольклорних осередків історичної Харківщинги: методичні матеріали до засвоєння і творчого втілення обрядової та народнопісенної культури / В. М. Осадча. – Харків :ХОЦНТ : Видавець Савчук О. О., 2010. – 136 с.
18. Сінельніков І. Методика роботи з фольклорним ансамблем : навч. посіб / І. Г. Сінельніков. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 236с.

Додаткова

1. Гуменюк А. Український народний хор./ Методичні поради. – К. : Музична Україна, 1969. – 118 с.

Рекомендовані збірки музичних творів.

1. Балади. Родинно-побутові стосунки / Упоряд. О.І. Дей та ін.;
К.: Наук. думка, 1988. – 528 с.
2. Берегиня. Україн. народ. пісні: Пісенник:/ Упоряд. Передмова та прим. В.К. Борисенко. - К. : Муз. Україна, 1991. – 95 с. : нот.
3. Дзига. – Українські дитячі та молодечі ігри та розваги. Під ред П.Г. Черемського. – Х. : Друк, 2000. – 520 с.

4. Дитинство і народна культура Слобожанщини: Матеріали фольклорно-етнографічних експедицій 1992-2000 років / Харківський обласний центр народної творчості. – Х. : Регіон-інформ, 2000. – 152 с.
5. Жниварські пісні. Пісенник. Упор., вступ. ст. О.Ю. Чебанюк. К. : Муз. Україна, 1990. – 223 с.
6. Календарно-обрядові пісні Рівненщини. - Рівне, 1994.
7. Колесса Ф. Українські народні пісні з Волині. - К., 1966.
8. Линева Е.Э. Опыт записи фонографом украинских народных песен / [Подгот., вступ. ст., коммент. Е.И. Мурзиной]. - К. : Муз. Украина, 1991. - 85, [2] с.
9. Пісні Буковини. - К., 1990.
10. Пісні Слобідської України. Фонографічна збірка. Пісні Харківщини. Випуск 1-й. / Збирацька робота, розшифр. нотних текстів та упор. Л. Новікової. Х. : Майдан, 1996. – 187 с.
11. Подільські колядки і щедрівки / Упор. Широцький К.В., Кам'янець-Подільський, 1991. – 32 с.
12. Пісні Слобідської України. -. Випуск 2-й. / Збирацька робота, розшифр. нотних текстів О.І. Стеблянка. Упор. Л. Новикової. Х. : Майдан, 1998. – 187 с.
13. Пісні Сумщини: Укр. нар. пісні: Пісенник / Фольклор. записи та вступ. ст. В.В. Дубравіна; Редкол. М.М. Гордійчук та ін. - К. : Муз. Україна, 1989. – 503 с.
14. Пісні Тернопільщини: Календарно-обрядові та родин.-побут. лірика: пісенник. Вип. 1 / Упор. С.І. Стельмащук, П.К. Медведик. - К. : Муз. Україна, 1989. – 483 с.
15. Пісні з Поділля. Укр. нар. пісні / Фольклорні записи і упор. Якобчука О.М. К. : Муз. Україна, 1989. – 183 с.
16. Стеблянко О. Українські народні пісні. - К., 1965.
17. Терен, мати, коло хати. - К., 1989.
18. Українські народні жартівливі пісні. - К., 1987.
19. Українські народні пісні. К., 1973.
20. Українські народні пісні Чернігівщини. - Чернігів, 1988.
21. Фольклорні осередки Харківщини/ Упор. Є. Дорохова, В. Осадча, Н. Плотнік. – Х. : Регіон-інформ, 2002. – 380 с.

Дискографія

1. Пісні української землі –Українсько – Канадське спільне підприємство "Кобза" 1990.
2. Традиційна музика українців – Українська експериментальна лабораторія фольклору – Київ – 1997.
3. Вітер степовий. Музичний фольклор Центральної України (село Розумівка, село Липняжка

Кировоградської області) – Українська експериментальна лабораторія фольклору – Київ – 1997.

4. Традиційна музика Київщини –
5. Ой, як же було ізпрежди віка. Традиційні пісні правобережної Київщини. – Мистецька агенція “Саме так!” – Київ – 2001.
6. Пісні Полтавщини. Традиція села Клюшниківки. – Українська експериментальна лабораторія фольклору – Київ – 1997.
7. Ой ходив та й Донець... Обрядові та ліричні пісні Харківщини. – “Студія Лева “,”Кобза” – 1999.
8. Рано – рано да зійду на гору. Традиційна музика Полісся. Ч. 1, 2 – Українська експериментальна лабораторія фольклору – Київ – 1997.
9. Пісні східного Поділля. Традиція села Кидрасівки.
10. Карпатія. / Етнічна музика України – Атлантік – 2003.
11. Чорний потік. Етнічна музика України – Атлантік – 2003.
12. Зелений шум Полісся. Традиційна культура Поліського краю – Арт Екзистенція, УЕЛФ, Арт Велес – 2002.
13. На нашій юлойци. Традиційна музика західного Полісся. / Етнічна музика України. – Атлантік, “Просвіта” – 2004.
14. Бервін бервінковії. Етнічна музика України. – Атлантік, “Просвіта” – 2004.
15. Святки. Традиційна музика Полтавщини. / Етнічна музика України – Атлантік, “Просвіта” – 2004.
16. Рай розвився. Християнські мотиви в українському фольклорі. - Гурт “ДРЕВО” – 2001.
17. Муравський шлях. Традиційні козацькі та ліричні пісні Харківщини та Полтавщини.
18. Коло роду. Програма гурту дівчат театру “Обереги”.
19. Пісні українських степів. Гурт “Гілка”.
20. Тріо “ Золоті ключі”. Пісні українського народу.- КП “Оберіг-XXI” – 1999.
21. Вік любиш – не налюбишся. Гурт “Божичі” – Lavina Music, 2007.

Бібліотеки

Повнотекстові електронні бібліотеки

1. Харківська державна академія культури: http://c.ac.kharkov.ua;
2. Національна бібліотека України В.І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua;
3. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка: http://www.korolenko.kharkov.com;
4. Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого: http://www. nplu.org.